

Bescherming van geneeskundige formaties

Pilootdepartement: Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Werkdocument 12

I. TOE TE PASSEN BEPALINGEN

A. Rechtsgrond

1. Internationaal recht: Aanvullend Protocol I

« Artikel 12 - Bescherming van geneeskundige formaties

- a) *Geneeskundige formaties dienen te allen tijde te worden ontzien en beschermd en mogen niet worden aangevallen.*
- b) *De eerste paragraaf is van toepassing op de burgerlijke geneeskundige formaties, mits zij aan één der volgende voorwaarden voldoen:*
  - (1) *tot een van de Partijen bij het conflict behoren;*
  - (2) *erkend en toegelaten zijn door de bevoegde autoriteiten van een van de Partijen bij het conflict;*
  - (3) *toegelaten zijn overeenkomstig artikel 9, eerste paragraaf van dit Protocol of van artikel 27 van het Eerste Verdrag.*
- c) *De Partijen bij het conflict worden uitgenodigd elkaar van de plaats waar hun vaste geneeskundige formaties zich bevinden, in kennis te stellen. Het ontbreken van een dergelijke kennisgeving ontheft geen van de Partijen van de verplichting, aan de bepalingen van de eerste paragraaf te voldoen.*
- d) *Onder geen enkele omstandigheid mogen de geneeskundige formaties worden gebruikt om te trachten militaire objectieven tegen aanvallen te beschermen. De Partijen bij het conflict dienen er, zo mogelijk, zorg voor te dragen dat de geneeskundige formaties zich op zodanige plaatsen bevinden, dat aanvallen op militaire objectieven hun veiligheid niet in gevaar brengen. »*

Artikel 8 van het Aanvullend Protocol I definieert de term “geneeskundige formatie” als volgt:

« Inrichtingen en andere formaties hetzij, militair of burgerlijk, ingericht voor geneeskundige doeleinden, te weten het opzoeken, verzamelen, vervoeren of behandelen - eerste hulp inbegrepen - van zieken, gewonden, en schipbreukelingen en het stellen van diagnoses, alsmede voor het voorkomen van ziekten. De term omvat bijvoorbeeld hospitalen en andere dergelijke formaties, bloedtransfusiecentra, centra en instellingen voor preventieve geneeskunde, geneeskundige bevoorradingscentra en de opslagplaatsen van geneeskundig materieel en farmaceutische producten van die formaties. Geneeskundige formaties kunnen vast of mobiel, permanent of tijdelijk zijn. »

2. Nationaal recht: Wet van 16 april 1986 houdende aanneming van het Eerste Aanvullend Protocol.

B. Analyse van de te nemen maatregelen

Opdat de beoogde bescherming werkzaam zou zijn dient, in functie van de hiervoor gegeven definitie, de exacte ligging meegedeeld worden aan de Partijen bij het conflict. Het is dus nodig een lijst van adressen op te stellen en deze permanent bij te werken.

1. Burgerlijke geneeskundige formaties:
  - a) Ziekenhuizen
  - b) Rust- en verzorgingstehuizen zijn geneeskundige formaties hoewel ze eigenlijk beperkt zijn tot “verpleegkundige” verzorging.
  - c) Bloedtransfusiecentra
  - d) Poliklinieken
  - e) Centra en instellingen voor preventieve geneeskunde
2. Militaire geneeskundige formaties:
  - a) Vaste formaties:
    - Hospitaalcentrum van de basis Koningin Astrid (HCB KA);
    - Element voor Medisch Technische Interventie (EMI Tech);
    - Ziekenzalen van de eenheden of kwartieren;
  - b) Mobiele formaties:
    - Voorwaartse Medische Elementen (VME);
    - Voorwaartse Medische Elementen – Renfort (VME Rft)
    - Elementen voor Medische Interventie (EMI)

II. BETROKKEN DEPARTEMENTEN

- A. Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
- B. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap;
- C. Ministerie van de Franstalige Gemeenschap;
- D. Ministerie van het Brussels Gewest;
- E. Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap;
- F. Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
- G. Ministerie van Landsverdediging;
- H. Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken.
- I. Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten

III. BUDGETTAIRE WEERSLAG

De kosten teweeggebracht door het verzamelen van informatie bij de diverse instanties in het kader van hun normale taken, zijn te verwaarlozen.

IV. STAND VAN ZAKEN

- A. Burgerlijke geneeskundige formaties:
  - a) Ziekenhuizen: Het directoraat-generaal Gezondheidszorg van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu beschikt over de adressen en contactgegevens van alle erkende ziekenhuizen in België. Deze gegevens zijn voor iedereen toegankelijk en kunnen permanent geraadpleegd worden op de website van het directoraat-generaal Gezondheidszorg (<http://www.health.belgium.be>). De gegevens kunnen eveneens worden bekomen bij de respectieve gemeenschapsinstanties.
  - b) Rust- en verzorgingstehuizen : de adressen zijn te bekomen bij de respectieve gemeenschapsinstanties
  - c) Bloedtransfusiecentra: Een lijst met de contactgegevens is beschikbaar bij het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten.
  - d) Poliklinieken:
Twee soorten zijn te onderscheiden:
    - (1) Binnen een ziekenhuis: de contactgegevens kunnen teruggevonden worden op de website van het directoraat-generaal Gezondheidszorg (<http://www.health.belgium.be>). De gegevens kunnen

eveneens worden bekomen bij de respectieve gemeenschapsinstanties.

- (2) Buiten een ziekenhuis: deze hangen de facto meestal van een mutualiteit af. De adressen kunnen derhalve aan deze organismen opgevraagd worden

e) Centra en instellingen voor preventieve geneeskunde:

- (1) Medisch-pedagogische instellingen (Fonds 81): de adressen zijn te bekomen bij de respectieve gemeenschapsinstanties.
- (2) De overige centra voor preventieve geneeskunde dienen eveneens aangevraagd te worden bij de Gemeenschappen.
- (3) Arbeidsgeneeskundige diensten: een jaarboek wordt opgesteld door Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
- (4) P.M.S.-centra: Ze zijn gecommunautariseerd en ressorteren onder de diensten van de Franstalige, Vlaamse en Duitstalige gemeenschappen bevoegd inzake onderwijs.

Een lijst met de contactgegevens van de PMS-centra is beschikbaar op het volgende adres: http://www.agers.cfwb.be/citoyens/cpms/cit_annuaire.asp, voor de Franse Gemeenschap en op het volgende adres:

<http://www.ond.vlaanderen.be/clb/prof/adres.htm>, voor de Vlaamse Gemeenschap.

B. Militaire geneeskundige formaties:

a) Vaste formaties

Een lijst met de contactgegevens is beschikbaar bij het Operationeel Commando van de Medische Component (COMOPSMED)

b) Mobiele formaties

Het is niet mogelijk de contactgegevens van de mobiele formaties te bepalen aangezien ze in geval van operaties zich verplaatsen in functie van de tactische situatie.

V. VOORSTELLEN VAN BESLISSING

A. Burgerlijke geneeskundige formaties

Geen voorstel.

B. Militaire geneeskundige formaties

Geen specifiek voorstel

VI. LAATSTE BIJWERKING

Maart 2016

VII. DATUM VAN GOEDKEURING DOOR DE ICHR

8 maart 2016

VIII. BIJLAGEN

/